

Udskriftsdato: 27. december 2025

KEN nr 9662 af 05/05/2022 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - genoptagelse - ej medhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 22-12129

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - genoptagelse - ej medhold

J.nr. 22-12129

En arbejdsgiver anmodede om genoptagelse af spørgsmålet om betaling af procesrente. Arbejdsgiveren var ved nævnets afgørelse af 3. februar 2022 blevet pålagt at betale en godtgørelse på 370.000 kr. med tillæg af procesrente fra den 16. december 2019, hvor klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet.

Til støtte for anmodningen om genoptagelse gjorde arbejdsgiveren indledningsvist gældende, at Ligebehandlingsnævnet ikke har kompetence til at tilkende procesrente. Arbejdsgiveren gjorde desuden gældende, at procesrenten skulle nedsætte efter rentelovens § 5, stk. 3 med henvisning til nævnets sagsbehandlingstid.

Nævnet vurderede, at sagsbehandlingstiden ikke udgjorde et sådant særligt forhold, der kunne begrunde nedsættelse af procesrenten.

Ligebehandlingsnævnet genoptog derfor ikke sagen.

Sagen angår, om der efter anmodning fra indklagede er grundlag for at genoptage spørgsmålet om betaling af procesrente.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Ligebehandlingsnævnet genoptager ikke sagen.

Sagsfremstilling

Klager indbragte den 16. december 2019 en klage for Ligebehandlingsnævnet.

Klagen angik påstået forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med, at han var blevet afskediget fra sin stilling.

Den 13. juli 2020 meddelte indklagede, at de ikke havde yderligere bemærkninger i sagen.

Ligebehandlingsnævnet traf den 3. februar 2022 afgørelse i sagen. Sagen blev behandlet under sagsnr. 19-61937.

Nævnet vurderede, at det var i strid med forskelsbehandlingsloven, at klager var blevet afskediget fra sin stilling som sprogkonsulent. Indklagede skulle herefter betale en godtgørelse til klager på 370.000 kr. med procesrente fra den 16. december 2019, hvor klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet.

Indklagede har efterlevet nævnets afgørelse om betaling af en godtgørelse til klager på 370.000 kr.

Indklagede har ved mail af 9. februar 2022 anmodet Ligebehandlingsnævnet om at genoptage spørgsmålet om betaling af procesrente.

Procesrenter for perioden 16. december 2019 til 13. juli 2020, hvor indklagede ikke havde yderligere bemærkninger til sagen, beløber sig til 17.126,38 kr.

Fra den 13. juli 2020 til den 3. februar 2020, hvor nævnet traf afgørelse, påløb der procesrente på yderligere 45.427,77 kr.

Ligebehandlingsnævnet har ikke foretaget høring af klager i forbindelse med anmodningen om genoptagelse.

Indklagedes bemærkninger

Indklagede har anmodet Ligebehandlingsnævnet om at genoptage spørgsmålet om betaling af procesrente.

Indklagede påstår principalt, at godtgørelsesbeløbet ikke skal tilskrives procesrente, subsidiært at renten skal nedsættes.

Henset til sagsforløbet protesterer indklagede mod, at indklagede pålægges den økonomiske byrde for Ligebehandlingsnævnets usædvanligt lange sagsbehandlingstid.

Formålet med Ligebehandlingsnævnet er blandt andet at sikre en nem og hurtig klagebehandling.

Nævnet har kompetence til at tilkende godtgørelse og underkende en afskedigelse i det omfang, det følger af de love og kollektive overenskomster, der er nævnet i lovens § 1, stk. 2-7, jf. lov om Ligebehandlingsnævnet § 2, stk. 2. Bestemmelsen indeholder ikke hjemmel til at tilkende procesrenter. Opregningen af Ligebehandlingsnævnets retsmidler i lovens § 2 er udtømmende.

Det bestrides, at nævnet har hjemmel til at pålægge indklagede at betale procesrente.

Lov om Ligebehandlingsnævnet indeholder ikke hjemmel til, at Ligebehandlingsnævnet kan tilkende procesrente, selvom Ligebehandlingsnævnet i forbindelse med revisionen af lov om Ligebehandlingsnævnet i 2012 havde et ønske om at få sin hidtidige praksis om at tilkende procesrenter kodificeret i loven.

Forskelsbehandlingsloven indeholder heller ikke hjemmel til at tilkende procesrenter. Hjemlen til at tilkende procesrenter må herefter skulle findes i renteloven, der imidlertid ikke står oplistet i de retsregler, som Ligebehandlingsnævnets afgørelse er truffet efter.

Indklagede har henvist til Retten i Lyngbys dom af 21. december 2018, Retten i Helsingørs dom af 11. marts 2019, Vestre Landsrets dom af 13. maj 2019 og Østre Landsrets dom af 7. september 2020.

Der er hverken støtte i lov om Ligebehandlingsnævnet eller retspraksis for, at Ligebehandlingsnævnet skulle have kompetence til – efter fast praksis, og uden at foretage en konkret vurdering – at tilkende

procesrente fra tidspunktet for sagens indbringelse for nævnet. En sådan fast praksis må derimod anses for at være i strid med lov om Ligebehandlingsnævnets formål og i strid med de forvaltningsretlige forbud mod at sætte skøn under regel.

Ligebehandlingsnævnet træffer endelig administrativ afgørelse. Nævnets afgørelser er således omfattet af de forvaltningsretlige krav til blandt andet hjemmel, konkret vurdering og begrundelse.

Det må anses for at være i strid med lov om Ligebehandlingsnævnets § 1's formål at tilpligte indklagede at bære de udgifter, der er forbundet med sagsbehandlingstiden i Ligebehandlingsnævnet, da det udtrykkeligt fremgår af forarbejderne, at nævnsbehandlingen skal være gratis for parterne. Ligeledes fremgår det, at Ligebehandlingsnævnet ikke kan pålægge den tabende part at godtgøre modpartens eventuelle omkostninger.

Renter må anses for at være en omkostning. Imod hensigten om gratis nævnsbehandling er indklagede dermed blevet pålagt at betale 63.640,51 kr. i procesrente for den tid, sagen har været under behandling hos Ligebehandlingsnævnet. Klager har til gengæld omkostningsfrit, og uden risiko for at ifalde procesrenter, kunne indbringe sagen for Ligebehandlingsnævnet.

I en kendelse fra Faglig Voldgift, hvor tre højesteretsdommere var opmænd, blev det fastslået, at Afskedigelsesnævnets faste og mangeårige praksis om ikke at tilkende renter for godtgørelsesbeløb ikke kunne medføre en generel fravigelse af rentelovens deklaratoriske regler. Opmændene fastslog, at når parterne ikke er enige om udmålingen af renter, vil det ikke være tilstrækkeligt at henvise til hidtidig praksis. Der skal derimod kunne peges på en lovhjemmel.

Dette må også gøre sig gældende i Ligebehandlingsnævnet, der som administrativt nævn ikke kan træffe afgørelse uden lovhjemmel. Det bestrides derfor, at Ligestillingsnævnets hidtidige praksis kan give Ligebehandlingsnævnet kompetence til at tilkende procesrenter fra sagens indbringelse for nævnet i strid med rentelovens deklaratoriske regler. Ligestillingsloven rummer imidlertid heller ingen selvstændig hjemmel til at tilkende procesrenter.

Opmændene i den faglige voldgift kom frem til, at der ved Afskedigelsesnævnet påløber renter fra tidspunktet for sagens indbringelse for nævnet. I modsætning til Ligebehandlingsnævnet er Afskedigelsesnævnet ikke et administrativt nævn. Desuden er Afskedigelsesnævnets afgørelser eksigible og kan ikke ankes. Ligebehandlingsnævnet kan derfor til forskel for Afskedigelsesnævnet ikke anses for at opfylde kravet om indledning af retsforfølgning i rentelovens § 3, stk. 4.

Betaling af renter i Ligebehandlingsnævnet vil derfor kræve en hjemmel i rentelovens deklaratoriske regler.

Rentelovens betingelser for at tilkende renter er ikke opfyldt i nærværende sag. Hverken fra den 16. december 2019 eller på et senere tidspunkt under nævnets behandling af sagen.

Klagers indbringelse af sagen for Ligebehandlingsnævnet kan ikke anses for at udgøre retsforfølgning i medfør af rentelovens § 3, stk. 4. Hverken renteloven eller dennes forarbejder giver grundlag for, at begrebet "retsforfølgning" omfatter indbringelse af klage til et administrativt klageorgan, herunder

Ligebehandlingsnævnet. Ligebehandlingsnævnet træffer administrative afgørelser, hvilket taler imod, at nævnets afgørelser skal sidestilles med retsforfølgning.

Det kan ikke føre til et andet resultat, at Ligebehandlingsnævnet – trods den manglende lovhjemmel - i mange år har fulgt en fast praksis om forrentning af godtgørelseskrav fra tidspunktet for sagens indbringelse for nævnet. Det kan heller ikke føre til et andet resultat, at Beskæftigelsesministeriet tidligere har orienteret Folketingets beskæftigelsesudvalg om det forkerte synspunkt, at Ligebehandlingsnævnets praksis skulle være udtryk for gældende ret.

–Forrentning vil tidligst kunne ske fra det tidspunkt, hvor Ligebehandlingsnævnets afgørelse indbringes for domstolene.

Hvis Ligebehandlingsnævnet anses for at have hjemmel og kompetence til at pålægge indklagede at betale procesrente af godtgørelsesbeløbet, gøres det gældende, at denne procesrente skal nedsættes. Dels på grund af Ligebehandlingsnævnets lange sagsbehandlingstid, dels på grund af det forhold at kravet ikke har været rejst over for indklagede før sagens indbringelse for nævnet. Klager har således ikke givet indklagede mulighed for at forholde sig til kravet eller rykket indklagede for betaling, endsige fastsat en vis betalingsfrist.

Dele af den periode, hvor der påløb procesrente skal suspenderes, da indklagede var uden skyld i den lange sagsbehandlingstid.

En sagsbehandlingstid på 113 uger må anses for at være en usædvanlig lang sagsbehandlingstid, som langt fra overholder Ankestyrelsens aftale med Social- og Ældreministeriet om et mål for sagsbehandlingstider på maksimum 13 uger i gennemsnit.

En sagsbehandlingstid på 113 uger er desuden i strid med formålet med Ligebehandlingsnævnet, som er at sikre hurtig og smidig sagsbehandling. Dette taler imod at pålægge indklagede byrden for den usædvanligt lange sagsbehandlingstid i Ligebehandlingsnævnet.

Hertil kommer, at klager ikke har et tilsvarende tab for Ligebehandlingsnævnets lange sagsbehandlingstid, idet indlånsrenten på nuværende tidspunkt er tæt på 0 procent og i visse tilfælde sågar er negativ. Til sammenligning er procesrente aktuelt på 7,55 procent.

Selvom klager måtte have lidt et økonomisk tab på grund af Ligebehandlingsnævnets lange sagsbehandlingstid, fremgår det udtrykkeligt af forarbejderne til lov om Ligebehandlingsnævnet, at nævnet ikke må pålægge indklagede at bære denne omkostning.

Det må desuden lægges klager til last, at der ikke forud for sagens indbringelse for nævnet er blevet givet indklagede en chance for at forholde sig til kravet og eventuelt betale dette inden sagens indbringelse.

Af bemærkningerne til rentelovens § 3, stk. 4, fremgår blandt andet, at hvis et sagsanlæg i undtagelsestilfælde foretages så tidligt, at det vil være urimeligt, at der straks betales rente, kan domstolene imidlertid efter stk. 5, bestemme, at rente først skal betales fra et senere tidspunkt.

Hvis rentelovens § 3, stk. 4, måtte finde anvendelse i nærværende sag, opstår derfor den atypiske situation, at fordringshaveren ikke, inden han anlægger retssag, har rykket skyldneren og fastsat en vis betalingsfrist. I sådanne tilfælde henvises til rentelovens § 5, stk. 3, om muligheden for at nedsætte procesrenten.

Der er tydelig sammenhæng mellem rentelovens § 3, stk. 4, om indledning af retsforfølgning og § 3, stk. 5, samt § 5, stk. 3, om mulighederne for at nedsætte renten. Hvis Ligebehandlingsnævnet som administrativt nævn – i strid med en ordlydsfortolkning og uden holdepunkter i lovforarbejderne - skal betragtes som ”retsforfølgning” i medfør af § 3, stk. 4, må nævnet således tilsvarende betragtes som ”retten” i medfør af rentelovens § 3, stk. 5, og § 5, stk. 3, der har kompetence til at nedsætte rentekravet.

Det gøres gældende, at Ligebehandlingsnævnet skal bruge denne hjemmel i rentelovens § 3, stk. 5, og § 5, stk. 3, til at nedsætte renten forholdsmæssigt.

Det synes ikke rimeligt, at indklagede skal pålægges den økonomiske byrde for Ligebehandlingsnævnets usædvanligt lange sagsbehandlingstid, som indklagede er ganske uden skyld i eller har haft nogen indflydelse på. Tilsvarende er det urimeligt og i strid med rentelovens forudsætninger, at indklagede skal betale renter for et krav, som ikke er rejst forud for sagens indbringelse for nævnet og uden, at der er givet de sædvanlige 30 dages betalingsfrist.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Det fremgår af lov om Ligebehandlingsnævnet, at nævnet kan bestemme, at en sag, hvori der er truffet afgørelse, skal genoptages, hvis særlige grunde taler derfor.

En sag kan for eksempel genoptages, hvis der fremkommer nye oplysninger af væsentlig betydning for sagen. Det kan i den forbindelse tillægges vægt, hvis disse oplysninger ikke har kunnet fremlægges forud for eller under behandlingen af sagen. Sagsbehandlingsfejl kan også medføre genoptagelse.

Indklagede har til støtte for sin anmodning om genoptagelse af spørgsmålet om betaling af procesrente blandt andet anført, at nævnet ikke har kompetence til at tilkende procesrente.

Vestre Landsret tiltrådte ved dom af 13. maj 2019, at Ligebehandlingsnævnet kan tilkende procesrenter fra klagens indgivelse i en sag, hvor der var nedlagt en beløbsmæssig påstand i klagen.

Nævnet lægger herefter til grund, at nævnet har kompetence til at tilkende procesrente fra det tidspunkt, hvor klageren har nedlagt en beløbsmæssig påstand om godtgørelse.

Indklagede har desuden gjort gældende, at renten skal nedsættes på grund af Ligebehandlingsnævnets sagsbehandlingstid.

Det fremgår af rentelovens § 5, stk. 3, at procesrenten kan forhøjes eller nedsættes, hvor særlige forhold begrunder det.

Efter en samlet vurdering finder nævnet, at sagsbehandlingstiden i den foreliggende sag ikke udgør et sådant særligt forhold, der kan begrunde nedsættelse af procesrenten.

Der foreligger herefter ikke særlige grunde til at genoptage spørgsmålet om betaling af procesrente.

Nævnet genoptager derfor ikke spørgsmålet om betaling af procesrente.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 3, om nævnets kompetence
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 10, om genoptagelse
- § 12, stk. 1, om klagebehandling